

GRAN ANGULAR

Un nou mètode de càlcul per predir l'atur augura que a l'Estat serà del 30%

FIABLE. El sistema ja s'ha provat als EUA amb pronòstics més precisos que els obtinguts amb tècniques anteriors

ARIADNA MATAMOROS
BARCELONA

L'atur continua en línia ascendent. A Catalunya ja hi ha 840.400 desocupats i la taxa d'atur arriba al 22,56%, mentre a l'Estat els desocupats superen la barrera del 25% i sumen un total de 5.778.100 persones, segons dades de l'última Enquesta de Població Activa (EPA) corresponents al tercer trimestre. Però un nou mètode de càlcul per preveure la taxa d'atur augura un escenari encara pitjor, en què a l'Estat espanyol s'arribarà al 30% en els propers dos anys si la situació no varia.

El mètode, desenvolupat per l'investigador del Centre de Recerca en Economia Internacional (CREI) de la UPF Régis Barnichon -en col·laboració amb l'economista de la Reserva Federal nord-americana Christopher Nekarda-, ha estat

Régis Barnichon. ARXIU

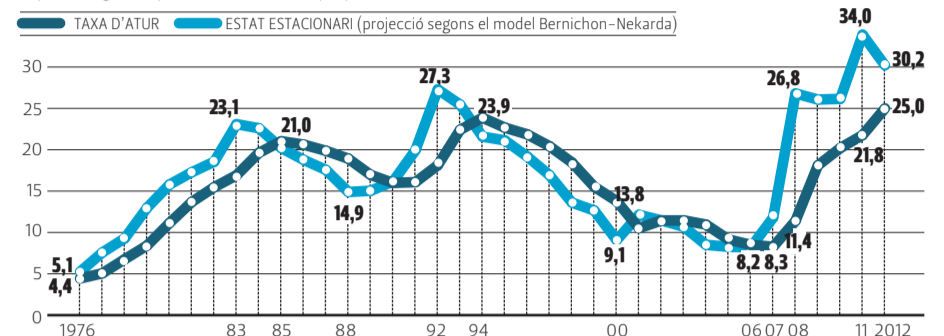
provat als Estats Units i resulta un 30% més precís que altres sistemes de càlcul usats anteriorment. A l'Estat espanyol encara no està acabat al 100% i cal creuar-ne algunes variables, però la metodologia és la mateixa: basar-se en les xifres que expliquen l'atur i ignorar la majoria d'indicadors macroeconòmics.

“Un 30% d'atur a Espanya seria el pitjor escenari, però aquesta previsió és si les variables que analitzem es mantenen tal com estan en els propers dos o tres anys”, explica Barnichon. És a dir, la corba de taxa d'atur dibuixada en el gràfic elaborada mitjançant el mètode Barnichon-Nekarda (vegeu gràfic) ens diu la direcció en la qual ens estem movent respecte al que tenim ara. El seu sistema de càlcul té en compte els fluxos d'entrada a l'atur -acomiadats i nous demandants- i de sortida -contractats i baixes del mercat laboral-, i a partir d'aquesta anàlisi genera previsions. Quan s'hagin fet les proves necessàries del model en el mercat laboral espanyol, aquest sistema podrà fer prediccions de la taxa d'atur a un any vista, a diferència dels EUA, on el model Barnichon-Nekarda ja s'ha tes-

L'atur a l'Estat segons el model Barnichon-Nekarda

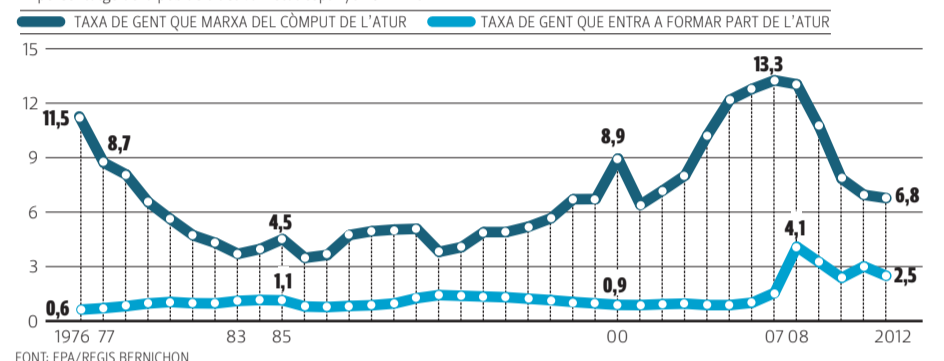
EVOLUCIÓ DE LA TAXA DE DESOCUPATS

En percentatge de la població activa. Estat espanyol 1974-2012

EVOLUCIÓ DELS FLUXOS D'ENTRADA I SORTIDA DE L'ATUR

En percentatge de la població activa. Estat espanyol 1974-2012

FONT: EPA/REGIS BARNICHON

A Catalunya hi ha 840.400 desocupats. Una taxa del 22,56%

tat però només pot fer previsions a tres-sis mesos vista, perquè el mercat laboral nord-americà és molt més dinàmic. “A l'Estat costa molt acomiadar els treballadors, però alhora també costa molt trobar una feina, a diferència dels EUA, on l'entrada i la sortida és molt més ràpida”, explica Barnichon. El que calcula aquest economista és,

a través de l'evolució en el temps de la gent que entra i surt de l'atur, la taxa de desocupació que s'assolirà en un futur.

ÈXIT ALS EUA. La seva investigació es va publicar el mes passat al diari bianual *The Brookings Papers on Economic Activity (BPEA)* i ha tingut un extens ressò a la premsa nord-americana. Rotatius com *The New York Times* i *The Washington Post* li van dedicar articles, subratllant la idoneïtat del mètode sobretot per predir l'atur en èpoques de recessió com l'actual. En el cas dels Estats

Units, els economistes Barnichon i Nekarda van predir que la taxa d'atur al país es mantindria entre el 8,1% i el 8,3% el 2012, i entre el 7,7% i el 7,8% la primavera del 2013. Régis Barnichon preveu tenir enllestit el seu mètode per poder pronosticar la taxa d'atur a l'Estat espanyol en els propers mesos. Un cop ho verifiqui podrem saber si les seves previsions estadístiques són més o menys optimistes que les que estem habituats a sentir. La Fundació de las Cajas de Ahorros (Funcas) preveia aquesta setmana que l'atur a l'Estat superarà el 27% el 2013.

Ofegats a la banyera

A.M. BARCELONA

L'economista del CREI Régis Barnichon explica les fluctuacions del mercat laboral mitjançant una banyera. Els submergits dins l'aigua són els aturats, i per l'aixeta van entrant els nous desocupats i nous demandants de feina que abans no estaven registrats. Aquest corrent de gent que cau al bassal de l'atur és el que Barnichon anomena flux d'entrada o *inflow*, i els que s'esmunyen pel desguàs de la banyera (nous contractats i persones que deixen de formar part del mercat laboral, com els pensionistes) són el flux de sortida o *outflow*. La taxa d'atur -els que estan dins la banyera- es mesura en funció dels *inflow* i els *outflow*, i justament

aquestes dues variables són les que analitza Barnichon per predir l'atur, el que fa el mètode més fiable en relació amb altres sistemes emprats habitualment. Fins ara els pronòstics de la taxa d'atur s'han fet mitjançant l'anàlisi d'indicadors econòmics com el Producte Interior Brut (PIB) -que ens dona una idea de cap a on anirà l'economia d'un país-, però són prediccions que funcionen en el llarg termini i coixegen en el curt, sobretot en temps d'inestabilitat i incertesa conjuntural.

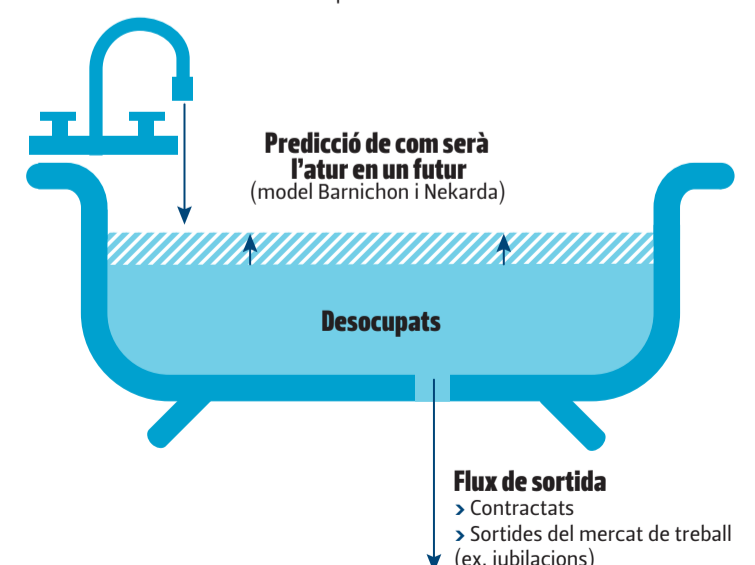
Segons els càlculs de Barnichon, l'atur a l'Estat s'encamina cap al 30%. El que ell calcula és el temps que trigarà l'aigua de la banyera a pujar o baixar i el nivell final que assolirà. I això no és immediat.

Per això, amb dades analitzades de l'EPA corresponents al segon trimestre, la seva gràfica apunta que l'atur és del 30% (vegeu gràfica a dalt). És en certa mesura un pronòstic en si mateix, perquè si els fluxos d'entrada i de sortida no canvien, l'aigua de la banyera arribarà al nivell que indica l'investigador. Barnichon encara ha de creuar variables macroeconòmiques en el cas de l'Estat espanyol per fer pronòstics a un any vista, però assegura que en qüestió de mesos el tindrà acabat. “Si la situació continua com ara està clar que en dos anys l'atur a Espanya arribarà al 30%, però no crec que es compleixi perquè la situació de l'Estat millorarà, d'alguna manera”, diu Barnichon.

Un model més fiable

Flux d'entrada

- > Acomiadats
- > Nous demandants d'ocupació

FONT: REGIS BARNICHON/ELABORACIÓ PRÒPIA